

592.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 24 października 1930 r.

w sprawie regulaminu wyborczego dla wybrania organów gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Na podstawie art. 50, 51 i 53 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego, w brzmieniu załącznika do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uporządkowaniu stanu prawnego w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 52, poz. 500) zarządzam co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Zwierzchni nadzór nad czynnościami wyborczymi do wszystkich organów zarządu w gminach wyznaniowych żydowskich sprawuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Miejscową władzą nadzorczą nad czynnościami wyborczymi w gminach wyznaniowych żydowskich jest powiatowa władza administracji ogólnej, władzą nadzorczą II instancji jest wojewoda.

Nadzór nad czynnościami wyborczymi w gminie wyznaniowej żydowskiej w Warszawie sprawuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego albo za pośrednictwem mianowanego przez niego w tym celu komisarza wyborczego albo też zlecając te funkcje właściwej władzy administracji ogólnej II instancji.

§ 2. Mniejsze gminy wyznaniowe żydowskie wybierają na lat cztery zarząd z ośmiu członków i tyluż zastępców.

§ 3. Wielkie gminy wyznaniowe żydowskie wybierają na lat cztery radę gminy wyznaniowej oraz zarząd.

Liczebny skład członków i zastępców członków rady oraz zarządu dla poszczególnych gmin wielkich określony będzie w rozporządzeniach Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o zarządzeniu wyborów organów gmin względnie w rozporządzeniach wydawanych w związku ze zorganizowaniem się gmin wyznaniowych żydowskich, jako gmin wielkich w myśl art. 14 — 23 wyżej wymienionych przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich.

§ 4. Wybory są powszechne, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne.

§ 5. Czynne prawo wyborcze przysługuje osobom płci męskiej wyznania żydowskiego czyli mojżeszowego, które ukończyły 25 lat i mieszkają w obrębie gminy żydowskiej bez przerwy przynajmniej rok jeden.

Prawo wyborcze ulega zawieszeniu na czas postępowania upadłościowego, utraty praw obywatelskich, ubezwłasnowolnienia, kary więziennej i kary zrywania z dobroczynności publicznej.

§ 6. Bierne prawo wyborcze jest zależne od następujących warunków:

- a) obywatelstwo polskie;
- b) posiadanie czynnego prawa wyborczego;
- c) wiek 30 lat skończonych;
- b) nieskazitelnosc obywatelska.

§ 7. Płatni funkcjonariusze gmin wyznaniowych żydowskich, a więc rabin gmin (wchodzący do zarządów z urzędu), względnie podrabini jak też funkcjonariusze administracyjni gminy mogą w danej gminie kandydować, o ile w ciągu 3 dni od dnia ogłoszenia wyborów ustąpią z zajmowanego stanowiska.

§ 8. Osoby, tracące w czasie trwania kadencji czynne lub bierne prawo wyborcze, tracą zarazem mandat członka zarządu w gminach mniejszych lub członka rady względnie zarządu w gminach wielkich. Podobnie tracą oni mandat, jeżeli w czasie kadencji stanie się wiadomą okoliczność, któraby pierwotnie ich obieralności stała na przeszkodzie.

§ 9. Członkowie rad w wielkich gminach wyznaniowych żydowskich nie mogą być równocześnie członkami zarządu.

§ 10. Ojciec i syn, teść i zięć, bracia i szwagrowie nie mogą być równocześnie członkami zarządu w gminach mniejszych lub członkami rad i zarządów w gminach wielkich.

§ 11. Kadencja liczy się od chwili przejęcia funkcji przez nowe zarządy, względnie przez rady i zarządy.

Zarówno zarządy w gminach mniejszych jak i rady i zarządy w gminach wielkich pełnią swe obowiązki do chwili przejęcia ich przez nowo wybrane organa zarządzające.

II. Przygotowanie i kierownictwo wyborami.

§ 12. Przynajmniej na dwa miesiące przed upływem kadencji czteroletniej zarządy gmin, zarówno w gminach mniejszych jak i wielkich, winny przystąpić do przygotowania wyborów nowych zarządów, względnie rad i zarządów.

§ 13. Przygotowanie i kierownictwo wyborami, zarówno zarządów w gminach mniejszych jak i rad w gminach wielkich, należy do komisji wyborczej (§ 14), którą w tym celu utworzy w gminach mniejszych zarząd gminy, w gminach wielkich rada gminy. O rozpoczęciu akcji wyborczej zarząd gminy niezwłocznie zawiadamia miejscową władzę nadzorczą nad gminą wyznaniową żydowską. Koszta wyborów ponosi odnośna gmina wyznaniowa żydowska.

§ 14. W gminach mniejszych komisja wyborcza składa się z trzech członków zarządu, oraz siedmiu członków i trzech zastępców, z pośród członków gminy, nie będących członkami zarządu, wybranych przez tenże zarząd zwykłą większością głosów, z uwzględnieniem istniejących w gminie, a poważniejszych liczbowo ugrupowań religijnych.

W gminach wielkich, dla wyboru rad gminnych, zarząd gminy wybiera do komisji z pośród siebie pięciu członków zarządu, a nadto z pośród członków gminy, nie będących członkami zarządu, jedenastu członków i pięciu zastępców, w sposób wyżej wymieniony.

Członkowie i ich zastępcy z poza grona zarządu winni posiadać w gminie czynne prawo wyborcze.

Skład komisji wyborczej podlega zatwierdzeniu przez miejscową władzę nadzorczą (w Warszawie, przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z uwzględnieniem postanowień ust. 3 § 1), która może według swego uznania (bez podania powodów) odmówić zatwierdzenia wyboru poszczególnych członków komisji. W razie takiej odmowy należy przeprowadzić uzupełniający wybór, który również podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą.

W miarę potrzeby, komisja wyborcza zaprasza w odpowiedniej liczbie, członków gminy do pomocy przy poszczególnych pracach, związanych z akcją wyborczą, np. do układania spisów wyborców, podczas głosowania i t. p., szczególnie gdy w obrębie gminy jest więcej lokali wyborczych (§ 46).

§ 15. Jeżeli do składu gminy wyznaniowej żydowskiej wchodzi kilka terytorjalnie odległych miejscowości, w których mieszka znaczniejsza ilość uprawnionych do głosowania, komisja wyborcza mo-

że uchwalić utworzenie w tej gminie dwóch lub więcej okręgów wyborczych. W razie utworzenia takich okręgów, każdy z nich winien posiadać własną komisję wyborczą. Uchwała komisji wyborczej o utworzeniu więcej niż jednego okręgu wyborczego, i podział terytorjalny na okręgi podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą (§ 1). Komisja wyborcza urzędująca w lokalu zarządu gminy wyznaniowej jest w takim wypadku główną komisją wyborczą.

§ 16. Komisja wyborcza nosi nazwę: „Komisja wyborcza gminy wyznaniowej żydowskiej w dla wyboru zarządu gminy (lub dla wyboru rady i zarządu gminy)”. W razie utworzenia okręgów wyborczych (§ 15) nazwa komisji uzupełnia się oznaczeniem okręgu.

§ 17. Pierwsze posiedzenie komisji zwołuje i otwiera przewodniczący zarządu gminy, względnie jego zastępca, który zarządza wybór przewodniczącego komisji oraz jego zastępcy. Wybór następuje zwykłą większością głosów; w razie równości głosów, rozstrzyga los.

Dalsze posiedzenia komisji zwołuje jej przewodniczący lub jego zastępca.

Posiedzenia komisji odbywają się z reguły w lokalu zarządu gminy.

§ 18. Uchwały komisji wyborczych zapadają zwykłą większością głosów przy obecności więcej niż połowy członków komisji. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Uchwały komisji winny być zaprotokółowane oraz podpisane przez przewodniczącego lub jego zastępcę i przynajmniej dwóch jej członków.

Uchwały komisji wprowadza w czyn zarząd gminy, o ile uchwały te nie sprzeciwiają się przepisom regulaminu wyborczego. W razie wątpliwości lub sporu rozstrzyga miejscowa władza nadzorczą, (z uwzględnieniem co do gminy wyznaniowej żydowskiej w Warszawie postanowień § 1).

§ 19. Członek — zastępca komisji obejmuje swe funkcje tylko w razie zdekompłowania komisji wskutek prawnej lub faktycznej niemożności pełnienia tych funkcji przez członka (np. z powodu zrzeczenia się, pozbawienia mandatu, choroby, śmierci, pozbawienia wolności i t. p.).

§ 20. Komisja wyborcza zarówno w gminach mniejszych, jak i wielkich, sporządza spisy wyborców drogą wpisywania do spisu członków gminy posiadających czynne prawo wyborcze (§ 5) na podstawie prowadzonego przez zarząd gminy wyznaniowej żydowskiej stałego rejestru członków gminy (ustęp ostatni art. 2 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich).

Spis wyborców winien zawierać imiona i nazwiska wyborców, ułożone w porządku alfabetycznym podług nazwisk z dodaniem wieku, zatrudnienia i adresu.

Sporządzając spis wyborców może komisja wyborcza wskutek stosownej swojej uchwały opuścić w spisie osoby, które publicznie występują przeciw wyznaniu mojżeszowemu.

§ 21. Wszelkie obwieszczenia wyborcze winny być podawane do publicznej wiadomości przez wywieszenie ich w lokalu gminy, komisji wyborczych

(§ 15) i synagogach gminnych, bądź też drogą plakatów ulicznych i ogłoszeń w miejscowym prasowym organie urzędowym oraz co najmniej w jednym z miejscowych pism codziennych — w zależności od miejscowych warunków i liczby ludności żydowskiej w gminie (względnie okręgu wyborczym — § 15).

Obwieszczenia podpisuje komisja wyborcza.

§ 22. W razie utworzenia w danej gminie kilku okręgów wyborczych (§ 15), spisy wyborców winny być sporządzane oddzielnie dla każdego okręgu.

III. Spisy wyborców i termin wyborów.

§ 23. Po sporządzeniu spisów wyborców w dwóch egzemplarzach komisja winna wyłożyć jeden egzemplarz spisu wyborców w lokalu zarządu gminy, w miejscu dostępnym dla wszystkich na przeciąg ośmiu dni nie wliczając w ten okres dni sobotnich i świątecznych wyznania mojżeszowego od 8 do 20 godziny.

Prawo przeglądania spisu wyborców uprawnia także do robienia notatek i wyciągów ze spisu, w sposób nie uniemożliwiający innym osobom przeglądania.

W ciągu tego czasu, uprawnieni do głosowania członkowie gminy mogą wnosić reklamacje, dotyczące zarówno umieszczenia jak i opuszczenia osób w spisie. Reklamacje spóźnione nie będą uwzględniane.

O miejscu, w którym spis będzie wyłożony i o terminie reklamacji zawiadamia komisja wyborcza przez odpowiednie ogłoszenie (§ 21). W ogłoszeniach tych należy zaznaczyć, że tylko osoby, wciągnięte do spisu, mogą brać udział w wyborach i że po upływie oznaczonego terminu reklamacje nie będą uwzględniane.

§ 24. Po upływie terminu reklamacji winna komisja umieścić na wyłożonym do przeglądu egzemplarzu spisu poświadczenie, że spis był przez osiem dni wyłożony i że o wyłożeniu spisu powiadomiono członków gminy celem umożliwienia wnoszenia reklamacji przez odpowiednie obwieszczenia.

§ 25. Komisja reklamacyjna, wyłoniona z grona komisji wyborczej, rozpatruje i rozstrzyga zwykłą większością głosów w obecności więcej niż połowy członków komisji reklamacje, dotyczące spisu wyborców, i zawiadamia interesowanych pisemnie o decyzji najpóźniej w ciągu dni ośmiu po upływie terminu, oznaczonego do składania reklamacji. Interesowanym służy, w ciągu dalszych ośmiu dni od zawiadomienia ich, prawo wniesienia zażalenia do miejscowej władzy nadzorczej za pośrednictwem komisji wyborczej.

Ilość członków komisji reklamacyjnej wynosi połowę ilości członków komisji wyborczej, przyczem do składu komisji wejść winni przedstawiciele istniejących w gminie a poważniejszych liczbowo uprzedzeń religijnych. Skład komisji reklamacyjnej podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą (§ 14).

§ 26. Po upływie terminu wnoszenia zażaleń, komisja wyborcza przesyła miejscowej władzy nadzorczej spis wyborców w dwóch egzemplarzach wraz z zażaleniami i odnośnymi aktami. Władza nadzorcza sprawdza spis, rozstrzyga zażalenia i zawiadamia o rozstrzygnięciu interesowanych, zarządza sprosto-

wanie spisu, o ile tego zachodzi potrzeba, i ustala ostatecznie spis, umieszczając stosowne poświadczenie na spisie, poczem zwraca go komisji wyborczej na ręce zarządu gminy wyznaniowej żydowskiej.

O ile w związku ze spisem wyborców żadne wogóle reklamacje do komisji wyborczej nie wpłynęły, bądź zostały przez nią rozstrzygnięte bez spowodowania zażaleń do władzy nadzorczej, komisja wyborcza sama zaświadcza na spisie ostateczne jego ustalenie bez przesyłania spisu do władzy nadzorczej.

Poświadczenia dokonywa przewodniczący komisji wyborczej i przynajmniej czterech jej członków.

§ 27. Po ostatecznym ustaleniu spisu żadne zmiany, uzupełnienia lub przekreślenia nie mogą być dokonywane. Miejscowa władza nadzorcza na wniosek komisji wyborczej i w porozumieniu z nią, ustala wówczas dzień wyborów, o ile termin ten nie został już uprzednio ustalony przez władze nadzorcze wyższych instancji, bądź dla poszczególnych gmin wyznaniowych, bądź dla wszystkich gmin pewnego obszaru Państwa.

§ 28. Wybory nie mogą się odbywać w soboty, święta wyznania mojżeszowego i dnie przedświąteczne.

IV. Listy kandydatów. — Ogłoszenie list.

§ 29. Po zamknięciu spisów wyborców, komisja wyborcza, zarówno w gminach mniejszych jak i wielkich, wzywa wyborców do przedstawienia w ciągu dni pięciu list kandydatów na członków zarządu i ich zastępców, względnie na członków rady i ich zastępców.

§ 30. Każda lista kandydatów w gminach mniejszych, powinna być przedstawiona przynajmniej przez piętnastu członków gminy, posiadających czynne prawo wyborcze, i przez nich podpisana imieniem i nazwiskiem ze wskazaniem zatrudnienia oraz adresu.

Komisja opatruje listy w kolejne numery, w miarę ich składania. W gminach wielkich także sama lista zawierać winna przynajmniej pięćdziesiąt podpisów.

W wypadkach, gdy wyborca podpisuje więcej niż jedną listę kandydatów, podpis jego jest ważny na liście najwcześniej złożonej, z innych zaś list wykreśla się go. Gdy jednocześnie złożono kilka list kandydatów, podpisanych przez tego samego wyborcę, ważnym jest podpis na tej liście, którą podpisany, na zwrócone do niego zapytanie, wskaże w wyznaczonym mu dwudniowym terminie. W razie niespełnienia tego żądania przez podpisanego podpis jego na wszystkich listach jest nieważny, o czym przy zapytaniu należy go uprzedzić.

Komisja opatruje listy w kolejne numery w miarę ich składania. Żadna lista nie może być opatrzona numerem dziewiątym.

§ 31. Lista kandydatów, zarówno w gminach mniejszych jak i wielkich, winna zawierać dwa razy tyle kandydatów, ile wynosi liczba wybrać się mających członków zarządu gminy, względnie członków rady, dokładnie wskazanych z imienia, nazwiska, wieku, zatrudnienia, miejsca zamieszkania i oznaczonych kolejnymi numerami. Zaopatrywanie listy kan-

dydatów w oznaki lub nazwy ugrupowań jest dozwolone, ale nie wymagane.

§ 32. Do listy kandydatów należy dołączyć własnoręcznie podpisane oświadczenie każdego kandydata, że wedle swej najlepszej wiedzy posiada bierne prawo wyborcze, że zgadza się, ażeby go wpisano na listę kandydatów i że, w razie wyboru, mandat przyjmie.

Wspólne oświadczenie zgody kandydatów, według kolejnego następstwa listy, jest dozwolone.

§ 33. Po doręczeniu oświadczenia komisji, cofnięcie zgody nie będzie uwzględnione.

§ 34. Do dwóch, lub kilku list kandydatów, może być dodane zgodne pisemne oświadczenie podpisanych, że listy są ze sobą złączone. Złączone listy uważa się wobec innych za jedną listę.

§ 35. Treść oświadczeń ze strony różnych ugrupowań co do połączenia ich list powinna być identyczna. Oświadczenie połączenia list powinno być własnoręcznie podpisane przez każdego z podpisujących listę z osobna.

§ 36. Na liście kandydatów powinien być jeden z podpisujących wskazany jako mąż zaufania, drugi jako zastępca. W braku tej wskazówki, uważany będzie za męża zaufania pierwszy, a za jego zastępcę drugi z podpisanych.

§ 37. Zadaniem męża zaufania jest:

- a) dostarczenie brakujących podpisów i uzupełnienie niekompletnej lub wadliwej listy;
- b) poprawienie niewyraźnego oznaczenia kandydatów lub niewyraźnego ich porządku kolejnego;
- c) dostarczenie komisji wszelkiego materiału do zbadania list. Mężowi zaufania, lub jego zastępcy, należy umożliwić przeglądanie list kandydatów.

§ 38. Wycofanie, uzupełnienie i połączenie list kandydatów jest dozwolone najpóźniej na pełnych pięć dni przed dniem wyborów.

§ 39. Nieważne są listy kandydatów:

- a) nedoręczone na czas;
- b) nie mające wymaganej liczby ważnych podpisów;
- c) nie mające wymaganej liczby ważnych kandydatów lub zawierające większą liczbę nazwisk ponad liczbę przepisaną;
- d) w których kandydaci wskazani są niedokładnie lub w niewyraźnym kolejnym porządku;
- e) w których wpisane są osoby bez wyrażenia z ich strony zgody na przyjęcie kandydatury, lub których oświadczenia są nieważne, lub osoby, które nie posiadają biernego prawa wyborczego.

§ 40. Komisja wyborcza winna, zaraz po otrzymaniu list kandydatów, sprawdzać te listy oraz bierne prawo wyborcze kandydatów i niezwłocznie zawiadamiać pisemnie mężów zaufania o wyniku. Przeciw decyzji komisji może być w terminie prekluzyjnym 8 dni od dnia doręczenia decyzji podane zażalenie do miejscowej władzy nadzorczej.

§ 41. Poszczególne listy kandydatów należy, w miarę ich składania, uporządkować i zaopatrzyć w liczby porządkowe. Podpisów osób, przedsta-

wiających listę, i oznak list (ugrupowań) nie ogłasza się.

§ 42. Jeżeli dostarczona zostanie tylko jedna lista ważna, należy uważać wymienionych w niej za wybranych, bez potrzeby głosowania.

§ 43. Nie później jak na trzy dni przed dniem wyborów, komisja winna podać do publicznej wiadomości listy kandydatów wraz z dołączonymi oświadczeniami o połączeniu i wyjaśnić znaczenie list kandydatów i ich połączenie.

V. Kartki wyborcze. — Obwieszczenia o dniu wyborów. — Lokale wyborcze. — Głosowanie. — Obliczanie głosów. — Protokół głosowania.

§ 44. Kartki wyborcze i koperty muszą być z białego papieru i nie mogą nosić żadnych znaków zewnętrznych. Kartki winny zawierać tylko wypisany numer listy kandydatów, za którą wyborca się oświadcza. Numer może być wypisany lub odbity. Nieważne są kartki wyborcze, opatrzone podpisem lub jakąkolwiek oznaką, tudzież kartki próżne, nie zawierające numeru listy lub zawierające, oprócz numeru, nazwiska kandydatów lub jakiegokolwiek inny dopisek. Gdyby w jednej kopercie okazało się więcej kartek, to uważa się je za jedną, jeżeli są jedno-brzmiające, w przeciwnym razie wszystkie są nieważne.

§ 45. Komisja wyborcza podaje do publicznej wiadomości dzień i miejsce wyborów przynajmniej na tydzień przed dniem wyborów. W ogłoszeniu powinno być wskazane, ilu członków rady i zastępców wyborcy mają wybrać (gminy wielkie), względnie, iż winno być wybranych ośmiu członków zarządu i tyluż zastępców (gminy mniejsze).

W ogłoszeniu należy też przypomnieć wyborcom, że przy głosowaniu winni mieć przy sobie dokumenty legitymacyjne, stwierdzające tożsamość osoby, które na żądanie komisji wyborczej, organów zarządu gminy i organów państwowych winni okazać.

§ 46. O ile głosowanie, z powodu znacznej liczby wyborców, odbyć się ma w obrębie gminy w kilku lokalach, dostarczenie odpowiednich lokali wyborczych należy do obowiązków zarządu gminy wyznaniowej żydowskiej. Lokale winny być dosyć obszerne, ażeby głosowanie mogło odbyć się bez przeszkody.

§ 47. Wybory odbywają się jednego dnia i trwają od godziny 8 do godziny 20, wyjąwszy wypadki, gdy wszyscy wyborcy, wciągnięci na listę wyborców, już przed godziną 20 skorzystali z prawa wyborczego.

§ 48. Przewodniczący komisji wyborczej otwiera, prowadzi i zamyka wybory. Stół przy którym zajmuje miejsce komisja, należy ustawić tak, aby do niego był łatwy dostęp.

Na stole, albo obok stołu, powinna stać urna wyborcza do wkładania kartek wyborczych przez cały czas wyborów. Przed rozpoczęciem głosowania komisja wyborcza winna się przekonać, czy urna jest pusta. Od tej chwili aż do ukończenia głosowania w żadnym wypadku urny otwierać nie wolno. Przez cały czas wyborów wyborcy mają wolny wstęp do lokalu wyborczego, jednakże, w czasie głosowania

nie wolno w tym lokalu ani w budynku, w którym ten lokal się znajduje ani też na ulicy i na placu przed wejściem do budynku w promieniu 100 metrów wygłaszać przemówień, rozdawać kartki do głosowania i w jakikolwiek sposób agitować. Dopuszczalne są tylko narady i uchwały komisji, wypływające z kierownictwa wyborami.

Przewodniczący komisji ma obowiązek czuwania nad prawidłowym przebiegiem czynności wyborczej i ma prawo wydalania z lokalu wyborczego osób, któreby zakłócały porządek lub prawidłowy bieg czynności wyborczej lub w jaki bądź sposób agitowały w lokalu wyborczym, nie pozbawiając jednakże tych osób prawa oddania głosu, o ile one czynne prawo wyborcze posiadają.

§ 49. Głosowanie odbywa się w następujący sposób: wyborcy głosują osobiście. Przystępują oni do przewodniczącego z kartką wyborczą, złożoną w taki sposób, aby pismo nie było widoczne. Przewodniczący sprawdza legitymację wyborcy, wręcza mu kopertę, do której wyborca własnoręcznie wkłada kartkę wyborczą, poleca wniesienie wzmianki o głosowaniu do spisu wyborców i do oddzielnie prowadzonej listy głosowania, poczem przyjmuje od wyborcy kopertę i wrzuca ją bezzwłocznie do urny.

§ 50. O oznaczonej godzinie (§ 47) lokal wyborczy zostaje zamknięty. Osoby, w owej chwili znajdujące się jeszcze w lokalu, mogą oddać swe głosy.

§ 51. Bezpośrednio po zakończeniu głosowania, przewodniczący komisji opróżnia urnę wyborczą, oblicza kartki wyborcze, liczbę ich porównywa się z liczbą głosujących, zapisanych do listy głosowania, poczem kartki się odczytuje i wpisuje do dwóch list.

§ 52. O ważności kartek wyborczych, zakwestjonowanych przez któregośkolwiek z członków komisji, rozstrzyga komisja większością głosów; przy równości głosów — rozstrzyga głos przewodniczącego. Decyzje wnosi się do protokołu. Zakwestjonowane kartki wyborcze oznacza się bieżącymi numerami i dołącza do protokołu.

§ 53. Jeżeli gmina podzielona jest na kilka okręgów wyborczych (§ 15), każda komisja wyborcza rozstrzyga samodzielnie o ważności kartek wyborczych swego okręgu.

§ 54. O ile w obrębie gminy utworzonych zostało kilka lokali wyborczych do głosowania (§ 46), komisje wyborcze, urzędujące w poszczególnych lokalach wyborczych, nie otwierają urn, lecz je opieczętowują i dostarczają do lokalu gminy wyznaniowej żydowskiej, do rąk głównej komisji wyborczej (§ 15), która zarządza otwarciem urn.

Główna komisja wyborcza oblicza głosy, które padły na poszczególne listy kandydatów, stwierdza wynik głosowania, wpisuje go do protokołu i protokół ten zaopatruje w swe podpisy.

§ 55. Czynności komisji wyborczej począwszy od skontrolowania urny wyborczej (§ 48), a skończywszy na zamknięciu obliczenia głosów, mają się odbyć nieprzerwanie przy udziale co najmniej 6-ciu członków komisji, licząc w tem przewodniczącego lub jego zastępcę. Po ukończeniu swych czynności komisja wyborcza doręcza wszystkie akta wy-

borcze, po ich opieczętowaniu, zarządowi gminy wyznaniowej żydowskiej (§ 71).

VI. Ustalenie wyniku wyborów.

§ 56. Dla ustalenia wyniku wyborów sumuje się ważne głosy, oddane na poszczególne listy. Ogólną liczbę ważnych głosów dzieli się przez liczbę mających być wybranymi członków zarządu gminy, względnie członków rady, zwiększoną o jedność, następnie liczby głosów poszczególnych list kandydatów dzieli się przez otrzymany w ten sposób iloraz, w razie potrzeby zaokrąglony do całkowitej następnej liczby (liczba wyborcza).

Każda lista kandydatów otrzymuje taką liczbę miejsc, jaka wypadła z ostatniego dzielenia.

Jeżeli przy tym podziale nie wyjdzie dostateczna liczba członków zarządu, względnie członków rady, należy postąpić w sposób następujący: liczbę głosów każdej listy należy podzielić przez zwiększoną o jedność liczbę miejsc, teże liście przy pierwszym podziale przypadłych. Liście kandydatów, która wykaże największy iloraz, należy się pierwsze miejsce z pozostałych do obsadzenia.

Jeżeli pozostaje jeszcze drugie miejsce do obsadzenia, to liczbę głosów listy kandydatów, która otrzymała dalsze miejsca, należy podzielić przez liczbę miejsc, ogółem tej liście przypadłych, znowu zwiększoną o jedność. Nowy iloraz porównywa się z ilorazami, które dały inne listy kandydatów. Liście kandydatów, która wtedy wykaże największy iloraz, należy się drugie miejsce ewentualnie pozostałe do obsadzenia.

W podobny sposób postępuje się dalej, w miarę potrzeby.

Z czynności stwierdzenia wyników głosowania jak też ustalenia liczby mandatów, przypadających poszczególnym listom, spisuje się protokół, który winien być podpisany przez przewodniczącego komisji wyborczej lub jego zastępcę i przynajmniej czterech członków komisji.

§ 57. Połączone ze sobą i jako takie publicznie ogłoszone listy liczy się jako jedną listę kandydatów. Ogólna liczba przypadających jej miejsc rozdziela się na poszczególne listy grupy. Przy rozdziale, w połączonych listach, przyjmuje się za dzielnik ten, który był ustalony przy rozdziale głównym. Jeżeli podział nie da dostatecznej liczby wybranych, natenczas otrzymuje zbywające miejsca ta z połączonej listy, na którą przypada największa resztująca cyfra.

§ 58. Dokładność postępowania sprawdza się w ten sposób, że liczbę głosów poszczególnych list kandydatów dzieli się przez iloraz, któremu przypadło ostatnie miejsce. Dzielenie to musi wykazać dla każdej listy kandydatów ogólną liczbę miejsc, jaka dana lista otrzymała.

§ 59. W razie, gdyby według § 56 kilka list kandydatów miało do tego stopnia jednakowe prawa do jednego miejsca, że, przy całkowitem zadośćuczynieniu tym prawom, przekroczyłoby się rozporządzalną liczbę miejsc, wówczas rozstrzyga losowanie.

§ 60. Porządek kolejny wybranych ustanawia się według następstwa nazwisk, wskazanych w listach kandydatów.

§ 61. Zarząd gminy wyznaniowej nazajutrz po wyborach ogłasza ich wynik, a zarazem podaje wynik ten do wiadomości miejscowej władzy nadzorczej nad gminą wyznaniową żydowską.

§ 62. Wybrany z dwóch list składa oświadczenie, z której listy wybór przyjmuje. Z drugiej listy, w jego miejsce, wchodzi, jako wybrany, kandydat w kolejnym porządku.

§ 63. Każda lista kandydatów, z której wyszli wybrani członkowie zarządu gminy mniejszej względnie członkowie rady gminy wielkiej, otrzymuje tylu zastępców, ilu członków zarządu, względnie członków rady, z tej listy było wybranych. Na zastępców zostają wybrani ci, którzy na liście bezpośrednio następują po wybranym lub wybranych.

VII. Wybory zarządów w gminach wielkich.

§ 64. Przygotowanie i kierownictwo wyborami członków zarządu w gminie wielkiej należy do obowiązków komisji wyborczej z pięciu osób i tyluż zastępców, wyłonionej w tym celu z pośród siebie przez nowo wybraną radę. Komisja wybiera swego przewodniczącego. Do komisji tej stosują się odpowiednie postanowienia ust. 1 i 4 § 14.

§ 65. Wybory odbywają się na zasadzie proporcjonalności z odpowiednim zastosowaniem wyżej w tym względzie podanych przepisów.

§ 66. Wyborcami są członkowie nowoobranej rady danej gminy wielkiej.

§ 67. Komisja wyborcza za zgodą władzy nadzorczej ustala dzień i godzinę wyborów i wzywa członków rady listownie, przynajmniej na pięć dni przed terminem wyborów, do przedłożenia w ciągu trzech dni, od daty wezwania, list kandydatów na członków zarządu gminy.

§ 68. Każda lista kandydatów winna być podpisana przynajmniej przez trzech członków rady i zawierać podwójną liczbę nazwisk (§ 3).

§ 69. Wyborcy wybierają członków zarządu bądź z pośród członków gminy, mających bierne prawo wyborcze, bądź ze swego grona, wszakże na miejsce członka rady, wybranego do zarządu, wchodzi do rady zastępca z tejże listy w kolejnym porządku.

§ 70. Komisja wyborcza zaprasza listownie członków rady na posiedzenie wyborcze.

Wybory odbywają się w lokalu zarządu gminy.

§ 71. Po dokonanych wyborach komisja, ukończony swe czynności, doręcza akta wyborcze, po ich opieczetowaniu, zarządowi gminy wyznaniowej żydowskiej, który nazajutrz ogłasza wynik wyborów a zarazem podaje go do wiadomości miejscowej władzy nadzorczej nad gminą wyznaniową żydowską (§§ 55 i 61).

VIII. Wygaśnięcie mandatów.

§ 72. W razie wygaśnięcia podczas kadencji mandatu członka zarządu gminy mniejszej lub członka rady i członka zarządu gminy wielkiej (wskutek śmierci, ciężkiej choroby, objęcia płatnego stanowiska w gminie, innych dostatecznie usprawiedliwionych przyczyn, lub też z powodów przytoczonych w § 8 niniejszego rozporządzenia), w miejsce człon-

ka, który ubył, wchodzi zastępca z tejże listy, z której ustępujący lub zmarły został wybrany, w kolejnym porządku.

§ 73. O ile między wybranymi członkami zarządu w gminie mniejszej, lub wybranymi członkami rad i zarządów w gminach wielkich, zachodzą pokrewieństwa lub powinowactwa (§ 10), wówczas mandat przypada starszemu wiekiem; w razie równego wieku rozstrzyga los; na miejsce ustępującego wchodzi zastępca z tejże listy, w kolejnym porządku.

O ile spowinowacenie zachodzi w czasie trwania kadencji, ustęp 1 niniejszego §-u ma również zastosowanie.

Zarządzanie zmian w składzie zarządu gminy mniejszej lub rady i zarządu gminy wielkiej, niezbędne w myśl postanowień §§ 72, 73 i 74 niniejszego rozporządzenia, należy do obowiązków przewodniczącego tego organu gminy, w którego składzie zmiana ma zajść.

§ 74. W razie, gdy przychodzi kolej na zastępców, którzy z powodu pokrewieństwa lub powinowactwa z innymi, już mandat pełniącymi, razem w gminie zasiadać nie mogą — ustępują zastępcy na rzecz dalszych zastępców z tejże listy, w kolejnym porządku.

IX. Przewodniczący zarządów i rad oraz ich zastępcy.

§ 75. Zarówno w gminach mniejszych, jak i w wielkich, po upływie dni 8 od ogłoszenia wyniku wyborów i ostatecznego ustalenia składu nowo wybranych organów zarządzających (zamfany osób wskutek pokrewieństwa lub powinowactwa, wybrania członków rady do zarządu i t. p.) — dawny zarząd danej gminy wzywa listami poleconemi wybranych członków zarządu (gminy mniejszej), względnie wybranych członków rady i zarządu (gminy wielkiej), aby w ciągu dni pięciu od daty wezwania zebrali się w lokalu gminy celem wybrania swych przewodniczących i ich zastępców.

§ 76. Posiedzenie otwiera i wyborami kieruje dotychczasowy przewodniczący zarządu gminy.

Nowo wybrani członkowie zarządu gminy mniejszej objerają jednego przewodniczącego.

Nowo wybrani członkowie rady i członkowie zarządu w gminie wielkiej wybierają po jednym przewodniczącym oraz po jednym zastępcy.

Wybory następują zwykłą większością głosów, przy obecności więcej niż połowy członków zarządu względnie rady. W razie równości głosów, rozstrzyga los.

O ile posiedzenie z jakichkolwiek powodów nie dochodzi do skutku lub wybory pozostają bez wyniku, posiedzenie wyborcze winno być powtórzone po upływie tygodnia.

§ 77. O wyniku wyborów, zarówno w gminie mniejszej jak i wielkiej, zarządy gmin uwiadomają bezzwłocznie miejscową władzę nadzorczą nad gminą wyznaniową żydowską.

O ileby wybory przewodniczących rady i zarządu, oraz ich zastępców, w gminie wielkiej nie uzyskały zatwierdzenia naczelnej władzy nadzorczej, wybory te winny być jeszcze dwukrotnie, za każdym

razem w tydzień po doręczeniu orzeczeń władzy nadzorczej, powtórzone. O ile wybrani po raz trzeci nie będą zatwierdzeni, naczelna władza nadzorcza mianuje przewodniczących oraz ich zastępców.

Jeżeli ustępujący zarząd gminy lub jego przewodniczący nie spełniają w określonych terminach którychkolwiek z czynności na nich w myśl powyższych postanowień §§ 75 i 76 a także 78 ciążyących, może władza nadzorcza sama zastąpić ich w wykonaniu odnośnej czynności.

X. Przejęcie funkcji przez nowowybrane organa.

§ 78. W dwa tygodnie po uwiadomieniu miejscowej władzy nadzorczej o dokonanej wyborze przewodniczącego zarządu gminy mniejszej oraz w tydzień po otrzymaniu decyzji, zatwierdzającej wybór przewodniczących rady i zarządu oraz ich zastępców dla gminy wielkiej, ustępujący zarząd gminy wzywa pisemnie przewodniczącego nowego zarządu gminy (w gminie mniejszej), względnie przewodniczącego rady i przewodniczącego zarządu (w gminie wielkiej), oraz wszystkich wybranych członków tychże organów zarządzających, a także rabiną gminy, wchodzącego z urzędu do zarządu gminy, aby w ciągu dni ośmiu od daty wezwania zjawili się w lokalu zarządu danej gminy celem przejęcia funkcji od ustępujących organów zarządu oraz sporządzenia o tem odpowiedniego protokołu, podobnie jak i protokołu zdawczo-odbiorczego majątku gminy.

Protokoły winny być podpisane przez przewodniczących i przynajmniej przez dwóch członków zarządu zarówno ustępującego jak i nowego.

§ 79. Po przejęciu funkcji przez nowe zarządy, zarówno w gminie mniejszej, jak i w wielkiej, zarządy te uwiadomiamy o tem miejscową władzę nadzorczą przy dołączeniu odpisu protokołu z przejęcia funkcji.

XI. Postanowienia końcowe.

§ 80. Zażalenia lub odwołania co do czynności wyborczych, będących w toku, nie mają skutków wstrzymujących.

§ 81. Przeciwno wyborowi członka zarządu gminy mniejszej lub wyborowi członka rady gminy wielkiej służy każdemu członkowi gminy, posiadającemu czynne prawo wyborcze, prawo wniesienia zażalenia do miejscowej władzy nadzorczej.

To samo prawo przysługuje w gminach wielkich każdemu członkowi rady na wybór członka zarządu.

Wniesienie zażalenia nie ma skutków wstrzymujących. W razie wniesienia zażalenia przeciwko wyborowi rady, nie powoduje to odroczenia wyborów zarządu gminy wielkiej, podobnie wniesione zażalenia nie wstrzymują ukonstytuowania się i przejęcia funkcji przez nowoobrane organa zarządzające w gminach wyznaniowych żydowskich.

Zażalenia nie mogą dotyczyć takich zarzutów, które mogły być w toku akcji wyborczej we właściwych terminach, przewidzianych niniejszym regulaminem, podniesione i które w postępowaniu reklamacyjnym byłyby rozstrzygnięte.

Zażalenia winny być wniesione w ciągu 14-dniowego terminu prekluzyjnego, który rozpoczyna się od dnia urzędowego ogłoszenia przez dany zarząd

gminy wyznaniowej żydowskiej wyniku wyborów. Od decyzji miejscowej władzy nadzorczej służy stronie prawo wniesienia zażalenia do wyższej instancji na zasadach ogólnych.

§ 82. Spisy wyborców, listy głosowania, kartki wyborcze, protokoły, wszelkie obwieszczenia, pisma do władz i wyborców, wogóle wszelkie pisma i zapiski komisji wyborczej i komisji reklamacyjnej oraz zarządu i rady gminy w sprawach wyborczych muszą być sporządzane względnie prowadzone w języku polskim. Dodanie tłumaczenia w języku żydowskim pozostawia się uznaniu komisji wyborczej względnie reklamacyjnej.

§ 83. Ogłoszenie regulaminu wyborczego dla wyborów członków Rady Religijnej Gmin Żydowskich oraz dla wyborów rabinów i podrabinów w gminach wyznaniowych żydowskich nastąpi w drodze osobnych rozporządzeń.

§ 84. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe przepisy, wydane w przedmiocie unormowanym rozporządzeniem niniejszem, a w szczególności także rozporządzeniem z dnia 23 grudnia 1927 (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 6, poz. 38).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Sł. Czerwiński

593.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 24 października 1930 r.

w sprawie regulaminu wyborczego dla wyborów rabinów i podrabinów w gminach wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Na podstawie art. 51, 53 i 54 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego w brzmieniu załącznika do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 52, poz. 500) zarządzam, że wybory rabinów i podrabinów w gminach wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego odbywać się mają w myśl następujących przepisów:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Aż do czasu ustanowienia przez Radę Religijną zasad obowiązujących dla dopuszczenia do sprawowania urzędu rabina lub podrabina dopuszczalne być mogą do sprawowania tych urzędów jedynie osoby wyznania żydowskiego czyli mojżeszowego, które:

1) posiadają obywatelstwo polskie, wiek lat 23 skończonych i nieskazitelność obywatelską.

Nie mogą być dopuszczone osoby, co do których toczy się postępowanie upadłościowe, które utraciły prawa obywatelskie, są ubezwłasnowolnione, odbywają karę więzienną lub korzystają z dobroczynności publicznej;

2) mogą się wykazać znajomością języka polskiego w słowie i piśmie, o ile kandydat nie